

Stig Adebratt - till minne

Stig Adebratt, bosatt i Boxholm, har avlidit den 22 september 2002 i en ålder av 75 år. Han föddes i Finspång den 4 januari 1927. 1953 tog Stig värnning i det militära och fortsatte med det till 1948 då han började på polisskolan i Stockholm. Efter utbildning tjänstgjorde han sedan i Västerås fram till 1971 då han flyttade till Ödeshög, Stora Åby och efter några år till Boxholm. Efter en infarkt blev Stig sjukpensionär 1984. Något som dock inte hindrade hans entomologiska intresse. Han sörjs av närmaste anhöriga, frun Gunborg, två söner och två döttrar med familjer.

I början av 50-talet påverkades Stig till att intressera sig för Västeråstraktens exklusiva skalbaggsfauna, främst av bröderna Tore och Rune Widenfalk. Stig hittade bl.a. jordlöparen *Liotrichus quadrillum* som ny för Norden i gruset till en järnvägsbank vid Örebro. Han spårade gruset från ett grustag vid Västerås där arten visade sig förekomma allmänt. Förmodandet att arten skulle ha förts in med tyska permitenter under världskriget ansåg Stig med stöd av sin undersökning vara felaktig, men givetvis kan den ha förts in med barlast av grus. Tyvärr publicerade Stig inte denna undersökning. Detta gäller även hans inventeringar i bl.a. Hornsötrakten i Småland, där han på 1960-talet konstaterade vår största praktbagge, *Chalcophora mariana* som förekom i en stark population främst i järnvägssyllarna i den smalspåriga järnvägen förbi Vitesten-Abbetorp/rugstorp. Järnvägen lades ned och syllarna kolades upp i slutet av 60-talet och arten anses nu försvunnen i Hornsötrakten. Stig hittade också 1967 rester av en *Cerambyx cerdo* i ett kajbo i en inhålig ek i Hornsötrakten.

Stig Adebratt gjorde ett flertal resor till utlandet, främst efter sin sjukpension. Sålunda besökte han Bulgarien 1966 och 1969, Rumänien 1970 och 1985, Österrike 1973 och Sri Lanka 1977 och 1984. Dessa resor resulterade bl.a. i att svartbaggen *Gonocephalum adebratti* beskrevs av Julio Ferrer. Ytterligare en svartbagge som Stig hittade i Turkiet beskrevs av Julio Ferrer under namnet *Colpotes adebratti*. Även Gambia besöktes 1983 och Thailand 2001. Det största materialet av skalbaggar från utlandet samlade dock Stig

under sina tre resor till Borneo som gjordes i Skogsekologin vid SLU:s regi. Första resan gjordes nov-dec 1987, andra från slutet av mars till mitten av maj 1988 och den tredje varade från mitten av februari till slutet av mars 1989. Han bodde på en skogsstation och samlade på ett mycket begränsat område i anslutning till denna med flera olika insamlingsmetoder. Bl.a. placerade han ut fönsterfällor i en orörd referensskog samt i olika återplanterade områden. Ljusfångst, sällning av förna och håvning i vegetationen förekom också. Det mesta av insektsmaterialet, utom skalbaggar, överlämnades till Zoologiska museet vid Lunds Universitet 1991. Även många skalbaggsfamiljer har via museet i Lund bearbetats av specialister runt om i världen genom Roy Danilessons försorg. Mycket av materialet finns ute till låns hos specialister. Av grupper som helst eller delvis bearbetats kan nämnas Cicindelidae, Dytiscidae, Hydrophilidae, Histeridae, Scolytidae och Platypodidae. Ett stort antal för vetenskapen nya arter har beskrivits och kommer att beskrivas från Stigs material från Borneo varav flera har namngetts efter honom, *Platytarsulus adebratti* (Platypodidae), *Gomyoscelis adebratti* och *Trypeticus adebratti* (Histeridae), *Anteon aebratti* och *Bocchus adebratti* (Dryinidae) samt *Leptacis adebratti* (Platygastridae). Den stora artrikedomen i materialet från Borneo kan exemplifieras av släktet *Trypeticus* (Histeridae). Bland de 350 exemplaren påträffades 30 arter varav 26 var nya för vetenskapen.

Stig Adebratts stora skalbaggsmaterial har förvärvat av Ulf Nylander (Gävle) som donerat opererat spritlagat material från Borneo till Riksmuseum.

Stig Adebratt publicerade i mycket liten utsträckning sina fynd, inte ens i form av nya landskapsfynd. De senare menade hans skulle kunna få vara kvar till unga skalbaggsamlare.

En av våra färgstarkaste skalbaggsamlare är tyvärr borta och kommer att saknas av alla som lärt känna honom.

Stig Lundberg